

РЕШЕНИЕ

№ 18

гр. Велико Търново, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА
ГАЛИНА КОСЕВА

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ГАЛИНА КОСЕВА Въззивно търговско дело
№ 20224001000310 по описа за 2022 година

С Решение № 77/28.07.2022г. по т. д. № 170/2021г. ОС- Плевен е осъдил на основание чл.432 от КЗ вр. с чл.52 вр. с чл.45 от ЗЗД Застрахователна компания „Лев инс“ АД ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление: гр.София бул. “Симеоновско шосе“ №67А, представлявано от изп. директори П. В. Д. и С. Н. А., да заплати на С. П. Д. от гр.Долна Митрополия, обл. Плевен, *****, ЕГН *****, сумата от 20 000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди- изразяващи се в болки и страдания вследствие получени телесни увреждания, в резултат на ПТП на 15.03.2021г. от застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от 25.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като за разликата до предявения размер от 45 000лв. /частичен от 80000лв./ и за периода от 22.03.2021г. до 25.06.2021г. по отношение на законната лихва е отхвърлил предявения иск, като неоснователен и недоказан. Присъдени са и разноски.

В законният срок решението е обжалвано от С. П. Д. от гр.Долна Митрополия, чрез адв. К., в частта, в която претенцията е отхвърлена до предявения размер, както и за законната лихва за периода от 22.03.2021г. до 25.06.2021г.

Изложени са следните съображения: Гражданският иск за обезщетение на неимуществените вреди за претърпените болки и страдания вследствие от

нанесените телесни увреждания бил уважен в изключително занижен размер, несъответстващ на претърпените морални вреди, в противоречие с на принципа на справедливост. Неправилно съдът приел претендираното от ответника съпричиняване, като определил обема му на 50 %. Съдът ценил само част от доказателствата по делото и не обсъдил в мотивите си частта от СМЕ, третираща наличието на усложнение „контрактура“, наличието на белег при ищеца, както и наличието на втора телесна повреда извън основната, болничния престой от цели 40 дни. Съдът не обсъждал обясненията на вещото лице в съдебно заседание, че: поставените остеосинтези няма да бъдат изваждани поради сложността на счупването и поради същата причина няма да се извършва рехабилитация, продължилото носене на гипс от 4 месеца вместо 2 месеца; оздравителният процес при ищеца бил около 8 месеца, което потвърдили и свидетелите по делото, по- дълъг от обичайния за такова увреждане 5- 6 месеца; неблагоприятната бъдеща прогноза за здравословното състояние на пострадалия. Не било отчетено здравословното състояние и работоспособността на ищеца преди процесното ПТП, използването на помощни средства за поне 4 месеца и невъзможността да се самообслужва за дълъг период от няколко месеца. Неоснователно ОС- Плевен приел, че: велосипедът на пострадалия е без работещи спирачки- тази констатация била направена след ПТП при извършения оглед на местопроизшествието, което по никакъв начин не доказвало липсата на спирачки преди ПТП; липсват бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипеда- липсата на данни за такива не означавала категорична липса на светлоотразители. Водачът на процесния автомобил "Воксхол Астра" с рег.№ ЕН 10**** имал техническа възможност да предотврати ПТП, но допуснал закъснение при използване на спирачната система към момента, в който технически е имал възможността да възприеме велосипеда. Възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия ищец били неоснователни и недоказани. Дори да се приеме наличие на съпричиняване от страна на ищеца, то било в толкова малък обем, че не следвало да се взема предвид, или да се определи в размер на 20%. Присъденото обезщетение за причинените телесни увреждания и изживян стрес противоречало на съдебната практика и лимитите на застрахователните обезщетения. За делинквента било установено задължение да уведоми застрахователя в 7-дневен срок от датата на настъпване на застрахователното събитие, а в конкретния случай застрахователят не оспорвал, че това задължение е изпълнено, поради което за него възникнало задължение за плащане на лихви към пострадалия от 7-мия ден, така, както е посочено в исковата молба-22.03.2021г. Лихвата за забава следвало да се начисли от датата на ПТП, или от датата на предявяване на претенцията- в случая 10.06.2021г.

Претендирано е да се отмени частично постановеното решение и да постанови друго такова, с което да се уважи изцяло предявения иск за сумата от 45 000 лева /частичен от 80 000 лв./- т.е за още 25 000 лв. за

неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените на пострадалия телесни увреждания от процесното ПТП, ведно със законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 22.03.2021г., евентуално от 10.06.2021г. до окончателното изплащане, както се присъди и законна лихва върху присъденото обезщетение за периода от 22.03.2021г., евент. от 10.06.2021г. до 25.06.2021г. Претендира се да бъде определено адвокатско възнаграждение, с оглед установените разпоредби за представителство пред АС на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, заедно с начислен ДДС.

В отговора на въззивната жалба ответната застрахователна компания, чрез адв. М., оспорва същата като неоснователна по подробно изложени съображения и претендира присъждане на разноски.

Апелативен съд- велико Търново, като взе предвид данните по делото и възраженията изложени във въззивната жалба, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е приел за безспорно установено, въз основа на представените по делото писмени доказателства че: на 15.03.2021г. около 07.35ч. в гр.Плевен, на кръстовището, образувано от ул.“Индуриална“ по път за местност „Западна индустриална зона“, между л.а. марка „Воксхол“ модел „Астра“ с рег.№ЕН10****, управляван от А. Т. Г. и велосипедиста С. Д. е реализирано ПТП, в резултат на което са причинени телесни повреди на последният. Водачът на лекия автомобил допуснал нарушение на чл.36 ал.2 от ЗДвП и чл.48 от ЗДвП, като не пропуснал движещия се от дясната му страна велосипедист, който от своя страна също извършил нарушение на чл. 80 т.2 вр. чл. 36 ал.2 ЗДвП- не навлязъл по най- краткия път в дясната част на платното за движение.

Видно от представеното пред въззивният съд решение №524/ 13.10.2022г. по анд № 20224430201846/ 2022г. на РС- Плевен, влязло в сила на 31.10.2022г., А. Т. Г. е освободен от наказателна отговорност за това, че на 15.03.2021г. в гр. Плевен, на кръстовището на ул. „Индуриална" и път за Западна промишлена зона, при управление на МПС- лек автомобил „Воксхол Астра" с рег. № ЕН10****, нарушил правилата за движение по пътищата по Закона за движение по пътищата, както следва: чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП - „водачът на пътно превозно средство е длъжен: да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците и водачите на двуколесни пътни превозни средства", чл.6, т.1 от ЗДвП- „участниците в движението съобразяват своето поведение със сигналите на длъжностните лица, упълномощени да регулират или да контролират движението по пътищата, както и със С.ните сигнали, с пътните знаци и с пътната маркировка ", чл. 50, ал1, от ЗДвП- „на кръстовище, на което единият от пътищата е сигнализиран като път с предимство водачите на пътни превозни средства от пътища са длъжни да пропуснат пътните превозни средства, които се по пътя с предимство" и по непредпазливост причинил

средна телесна на С. П. Д. от гр. Долна Митрополия, изразяваща се във фрактура на лявата голямо- пищялна кост, което е довело до продължителни болки и страдания и трайно затрудняване на движението на левия долен крайник - престъпление по чл. 343, ал. 1, б."Б", вр. чл. 342, ал.1 от НК и на основание чл. 78а от НК му е наложено административно наказание глоба в полза на държавата 1000 лева, лишен е от право да управлява МПС за срок от три месеца.

Съдът е приел за основателно възражението на ответното застрахователно дружество за съпричиняване на резултата от пострадалия- установени са три допуснати нарушения от страна на велосипедиста Д.: чл.79 т.1 от ЗДвП- липса на работещи спирачки; чл.79 т.5 от ЗДвП- липса на бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите; и чл.80 т.2 вр. с чл.36 ал.2 от ЗДвП- да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, а при ляв завой /какъвто е случая/ да завива така, че да навлезе по възможно най-краткия път в дясната част на платното за движение. Съобразно приетата по делото съдебно- техническа експертиза съдът е приел, че пострадалия е допуснал нарушение на посочените правила и също е имал възможността да предотврати настъпването на ПТП, като не сече завоя и съобрази траекторията си на движение без да навлиза в лентата на лекия автомобил. Установено е от съдебната експертиза и разпита на вещото лице в с.з. на 06.07.2022г., че при наличието на възможност да възприеме МПС и липсата на препятствие за това възприятие ищеца също е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат точно толкова, колкото и водача на МПС.

Първоинстанционният съд е установил наличието на сключена по отношение на лекия автомобил марка „Воксхол Астра“ с рег. № ЕН10**** задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите със ЗК „Лев инс“ АД- полица за застраховка "ГО" №BG/22/120002631670, валидна от 17.09.2020г. до 16.09.2021г., както и подадено от ищеца до ответника заявление по чл.380 КЗ за обезщетение за претендираните неимуществени вреди на 10.06.2021г.

За доказване на претърпените от ищеца неимуществени вреди са събрани гласни доказателства /показанията на свидетелите Маргарита Лалчева- сестра на пострадалия и Калоян Бочев/, като след тяхното обсъждане и преценка на всички конкретни обстоятелства по делото, първоинстанционният съд е обосновал извод, че справедливото обезщетение по смисъла на чл.52 ЗЗД е 40 000 лева. Предвид приетия размер съпричиняване от пострадалия- 50%, размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди е 20 000 лв. Първоинстанционният съд е съобразил практиката на ВКС на РБ относно критериите при определяне размера на справедливо обезщетение, като е приел, че пострадалият в продължителен период от време от около 8 месеца е бил неработоспособен, търпял е множество болки и страдания, психически срив и дискомфорт, преживял е операция, последваща гипсова имобилизация, в крака му е останал неизваден

имплант. Отчетено е, че не е налице пълно възстановяване на функциите на този крайник в предишния обем, но самата диагноза и заключението на медицинската експертиза определят увреждането като средна телесна повреда. Съдът е посочил, че в процеса на доказване не са установени обстоятелства, които да увеличават интензитета на тези болки и страдания над обичайния за нанесеното телесно увреждане, като съобразно общественоекономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие и наложените се морални норми в обществото, респ. съобразно съдебната практика, определеният размер на обезщетение е справедлив и обоснован.

На основание гореизложеното въззивният съд намира за неоснователни възраженията във въззивната жалба досежно определеният размер обезщетение за неимуществени вреди на ищеца.

Не са налице основания за определяне на по- висок размер обезщетение, нито доказаност на изключителност на болките и страданията от страна на ищеца, които да обосноват завишаване на същият.

Отчетени са всички факти и обстоятелства установяващи претърпените от ищеца болки и страдания, в пряка причинна връзка с настъпилото ПТП, включително и тези, посочени във въззивната жалба: по- продължителният период неработоспособност, психическият дискомфорт, извършената операция, гипсова имобилизация, останалия в крака имплант. Вzeti са предвид възрастта на пострадалия- 53г. към датата на произшествието, вида и тежестта на полученото увреждане- многофрагментна фрактура на лявата подбедрица и разкъсно- контузна рана на лявата вежда. Както е посочило в.л. в експертизата, ищецът понастоящем е добро общо състояние, категорично оздравителния процес е завършил, ходи без помощни средства. Именно поради останалите постравматични увреждания в областта на счупването / пострадалият щадя левия крак и има оплаквания от болки и изтръпвания в областта на глезенната става при физическо натоварване и влажно време/, които се отразяват на функциите и няма да бъдат възстановени в обема от преди увреждането, първоинстанционният съд е определил обезщетение в размер на сумата 40 000 лева. Оздравителният процес е протекъл без усложнения- в заключението е посочено, че е налице „нормално зарастване на фрактурата, чрез формиране на костен калус“ и не са налице медицински документи, удостоверяващи усложнения, удължаване на нормалния оздравителен процес и последващо лечение. Пострадалият отново е започнал да кара велосипед, което му помага за раздвижването и от медицинска гледна точка той е практически възстановен, реално функцията е възстановена, но предвид неговата възраст и тежестта на счупването не може да се очаква такава функция, каквато е имал преди произшествието /разпит на вещите лица в с.з. на 06.07.2022г./.

Тези обстоятелства мотивират въззивният съд при самостоятелна преценка на доказателствата по делото да приеме, че определеният размер на

обезщетение за неимуществени вреди е правилно и справедливо определен от първата инстанция отчитайки в конкретния случай: че се касае за една травма- счупване на долния край на големия пищял на подбедрицата на левия крак, макар и многофрагментно, извършването на оперативна интервенция и поставяне на имплант, който няма да бъде изваден, като възстановяването е отнело около 8 месеца, но същевременно оздравителният процес е протекъл нормално, фрактурата е зарастнала чрез формиране на костен калус, не са налице данни и медицински документи удостоверяващи усложнение, отклонение от нормалния оздравителен процес и последващо лечение, пострадалият към момента е в добро общо състояние, ходи без помощни средства и отново кара колело /заклучението на експертизата в медицинската част/.

Отчитайки установените обективни факти и общото ниво на икономическо състояние в страната към датата на събитието, обезщетение в размер на сумата 40 000 лева за неимуществени вреди репарира действително претърпените от ищеца неимуществени вреди, без да води до неоснователно обогатяване.

Неоснователно е възражението във въззивната жалба, че е определен висок процент съпричиняване на вредоносния резултат от страна на С. Д..

За да приеме определената степен на съпричиняване по отношение на вредоносния резултат, първоинстанционният съд е изтъкнал няколко нарушения на правилата за движение от страна на велосипедиста: чл.79 т.1 от ЗДвП- липса на работещи спирачки; чл.79 т.5 от ЗДвП- липса на бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи от страни на колелата на велосипедите и чл.80 т.2 вр. с чл.36 ал.2 от ЗДвП- да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, а при ляв завой /каквото е случая/ да завива така, че да навлезе по възможно най-краткия път в дясната част на платното за движение. Велосипедистът е „сякъл“ завоя и също е имал възможността да предотврати настъпването на ПТП, като не сече завоя и съобрази траекторията си на движение без да навлиза в лентата на лекия автомобил.

Изводът за съпричиняване е обоснован в определената от ОС- Плевен степен. Както е посочило и вещото лице в с.з. на 06.07.2022г. пред първоинстанционният съд, налице е била техническата възможност всеки един от двамата участници в движението да предотврати произшествието /велосипедът се е движил със скорост от 8-10км/ч, а лекия автомобил с около 23.04км/ч./- водачът на лекия автомобил е допуснал закъснение при използване на спирачната система към момента, в който имал техническата възможност да възприеме велосипедиста и да предприеме действия за спиране като спре преди мястото на удара, а велосипедистът- да реализира движение по най-краткия път, без да сече съответния завой, с което да се получи разминаване между двете превозни средства. Велосипедистът е „сякъл завоя“, навлизайки в лентата на движение на лекия автомобил, преди той да навлезе в мисленото пътно платно на велосипеда и така движейки се той е намалил възможността да бъде възприет като надлъжно направление от

страна на водача на лекия автомобил, а и обраното- той да възприеме местонахождението, траекторията и посоката на движение на автомобила, т.е. намалява се възможността за взаимното възприятие на двамата водачи един към друг по начина на своето движение към кръстовището.

Установеното поведение на пострадалия действително е в нарушение на правилата за движение по чл.80 т.2 вр. с чл.36 ал.2 от ЗДВП и обуславя извод за съпричиняване в равна степен с тази на водача на лекия автомобил.

По отношение на претенцията за лихва: Съгласно чл. 429 ал.2 т.2 вр. ал.3 вр. чл. 493 ал.1 т.5 КЗ върху определеното обезщетение за неимуществени вреди следва да се присъди и законната лихва от датата на уведомяване за настъпването на застрахователното събитие от самия пострадал- в случая 10.06.2021г. С решението си първоинстанционният съд е присъдил законна лихва върху определеното обезщетение от 25.06.2021г., която дата е 15 дни след подаване на претенцията до застрахователя, поради което в тази част решението следва да се отмени и да се определи дата, от която се начислява законна лихва върху обезщетенията считано от 10.06.2021г.

Неоснователни са и възраженията, че при определянето на обезщетението за неимуществени вреди не били отчетени в пълна степен лимитите на застрахователните обезщетения. Лимитите по застраховка гражданска отговорност и инфлационните процеси не представляват самостоятелен критерий за определяне на обезщетението, а имат само спомагателен характер, който в случая е взет предвид при определяне размера на обезщетенията.

На основание гореизложеното решението на ОС- Плевен следва да бъде отменено само в частта, в която е отхвърлена претенцията за присъждане на законна лихва от 10.06.2021г., а в останалата част да се потвърди като правилно и законосъобразно.

Разноски: С оглед изхода на делото на жалбоподателя не се дължат разноски. Другата страна не е представила доказателства за направени разноски, за да бъдат присъдени такива.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №77/28.07.2022г., по т. д. №170/2021 год. на ОС- Плевен само в частта, в която е отхвърлена претенцията за законна лихва за периода 10.06.2021г.- 25.06.2021г., вместо което постанови:

ОСЪЖДА ЗК "Лев инс" АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление: гр.София бул. "Симеоновско шосе" №67А, да заплати на С. П. Д. от гр.Долна Митрополия, обл. Плевен, *****, ЕГН *****, законната лихва за забава за периода от 10.06.2021г.- 25.06.2021г. върху главница от 20 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени

вреди, причинени от ПТП на 15.03.2021г., присъдено с решение №77/28.07.2022г., по т. д. №170/2021 год. на ОС- Плевен.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №77/28.07.2022г., по т. д. №170/2021 год. на ОС- Плевен в останалата част.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС на РБ, в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____